

Statistikaamet korraldas läinud aastal turvalisuse uuringu, mille raames uuriti ka vägivalda esinemist paarisuhtes.

Uuring näitas, et 15–74-aastastest inimestest pooled on elu jooksul vähemalt korra kokku puutunud paarisuhtevägivaldaga ning aastas kogeb üks paar kümnest oma suhtes vägivalda. On seda palju või vähe? Positiivsest küljest vaadatuna ei kaasnenud eelmisel aastal üheksa paari puhul kümnest paarisuhtes elamisega vägivalda. Kuid süvenegem korra ka sellesse kümnesse protsenti täiskasvanud elanikkonnast, kelle elu see puudutas.

Enam kui pooled (51%) neist, kes on viimase aasta jooksul kogunud paarisuhtevägivalda, on kokku puutunud ainult vaimse vägivaldaga. Seda on korduvalt kogunud 72% naistest ja pool meestest. Kolmandikule korduvat vaimset vägivalda kogunud naistest on partner ähvardanud ka füüsiliselt haiget teha.

Füüsilist vägivalda paarisuhtes koges viimase aasta jooksul 46 800 inimest, neist pool kergemat füüsilist vägivalda – partner viskas neid millegagi, lükkas või lõi lahtise käega. Kergemat füüsilist vägivalda koges 71% mehi ja 37% naisi. See tähendab, et aasta jooksul füüsilise vägivaldaga kokku puutunud naistest enam kui poolte puhul oli tegemist raskema füüsilise vägivaldaga – partner oli neid rusikaga löönud, peksnud, kägistanud, lämmatanud, põletanud, rünnanud relvaga või sundinud seksuaalvahekorda.

Meeste hulgas oli tõsise paarisuhtevägivaldaga kokku puutunud vähem, mis näitab, et meestele langeb paarisuhtes osaks pigem kergem ja naistele raskem vägivald. Seetõttu on ka füüsilise vägivalda tagajärjel saadud vigastused meestel ja naistel erinevad. Meestest, kes viimase aasta jooksul on kogunud paarisuhtes füüsilist vägivalda, ei saanud 79% mingeid füüsilisi vigastusi.

Seevastu naistest pääses vigastusteta alla poole. Viimase aasta jooksul paarisuhtevägivaldas füüsiliselt vigastada saanud naistest enamik oli pärast viimast juhtumit endast väljas, tundis hirmu või viha.

Statistikaameti uuring ei anna infot paarisuhtevägivalda põhjuste kohta, küll aga selle leviku ning tagajärgede kohta. Sellest vaatevinklist on tulemus kurb. Aasta jooksul koges korduvat vaimset vägivalda 30 600 paarisuhtekogemusega 15–74-aastast inimest. See on Põlva maakonna jagu inimesi. Raskemat füüsilist vägivalda koges 14 400 naist ja 6000 meest. Paarisuhtevägivalda tagajärjel sai aasta jooksul vigastada 12 100 naist, kellest kolmandik peab viimast sellist juhtumit kuriteoks, kolmandik leiab, et see polnud küll kuritegu, aga polnud ka õige, ning kolmandiku hinnangul oli see midagi, mis lihtsalt juhtus.

Rahvusvahelised paarisuhte-vägivalda uuringud näitavad, et naised nimetavad oma vägivaldse käitumise põhjuseks sageli enesekaitset, mehed aga naisepoolset provotseerimist. Samuti on välja tulnud, et naistepoolne vägivald, kas siis enesekaitseks või muul põhjusel, väljendub mõne eseme viskamises partneri poole, partneri hammustamises või tõukamises ning harvem otseses löömisel. Meeste vägivald seisneb aga tavaliselt partneri löömisel, tõu-kamises või kägistamises. Sellesarnane tendents ilmnes ka statistikaameti turvalisuse uuringu tulemustes – naised kogesid enam raskemat füüsilist vägivalda ning nende vastu suunatud vägivalda tagajärjed olid raskemad.

Kannatanu peab saama abi

15–74-aastastest paarisuhte kogemusega inimestest 74% arvab, et paarisuhtes esinev vägivald on nii levinud, et see on Eesti ühiskonnas probleem. Naiste ja paarisuhtevägivallaga kokkupuutunute hulgas oli sellisel arvamusel olijate osatähtsus suurem. Siiski mitte kõik paarisuhtevägivalla tagajärjel füüsilisi vigastusi saanud ei pea paarisuhtevägivalda Eesti ühiskonnas probleemiks. Samuti ei pea kõik viimast endaga aset leidnud juhtumit paarisuhtevägivallaks või kuriteoks. Ka rahvusvahelised uuringud on näidanud, et sageli peavad hoopis vägivallatsejad ise end ohvriks ning ohvrid süüdistavad vägivalla põhjustamises ennast. Ekspertide hinnangul ei otsi vägivallaprobleemidega partnerid piisavalt professionaalset abi, suure tõenäosusega aitab sellele kaasa just teadmatus ja oskus mõtestada paarisuhtevägivalda probleemina, mille puhul peaks abi otsima.

Eeldus praeguse olukorra muutmiseks on teadlikkuse tõus paarisuhtevägivallast kui probleemist ning tagatud sotsiaal-

ja juriidilise abi süsteem. Süva-intervjuude tulemused näitavad, et ka vägivallakogemustega inimeste arvates tuleks vägivallast rohkem rääkida, et probleemi laiemalt teadvustada, ning teha seda erapooletult. Ühelt poolt annab see ennetavaid teadmisi ning teisalt suunab olukorra üle mõtlema ja ehk ka abi otsima. Oluline on, et vägivalla all kannataja pöörduks abi otsima ja seda ka saaks.

<http://www.epl.ee/artikkel/485784>